

PROIECTUL CES SociAll

Rapoarte Naționale – Note metodologice

Rezumat

Acest document stabilește metodologia de cercetare la nivel de țară, în baza căreia vor fi realizate rapoartele naționale. Vor fi incluse următoarele patru secțiuni:

- **Secțiunea 1. Contextul** - Contextul în care urmează să fie elaborate rapoartele naționale;
- **Secțiunea 2. Rapoarte naționale** - Schița rapoartelor naționale, cu specificații mai detaliate în anexa A;
- **Secțiunea 3. Metode de lucru** - Metodele care vor fi utilizate pentru elaborarea rapoartelor naționale, cu o prezentare a sondajului național care va fi aplicat ca parte a proiectului; și
- **Secțiunea 4. Indicatori** - Un rezumat al indicatorilor care vor fi folosiți pentru elaborarea rapoartelor naționale.

1. Contextul

Obiectivul proiectului CES SociAll este acela de a oferi sprijin sindicatelor în discuțiile la nivel național și european privind accesul la protecția socială și, mai precis, pentru a obține pensii pentru limită de vârstă adecvate, transparente și eficiente pentru persoane cuprinse în toate formele de angajare. Acest lucru este în conformitate cu drepturile pentru cetățenii și rezidenții UE consacrate în Principiile 12 și 15 din Pilonul European al Drepturilor Sociale¹ (PEDS). Având în vedere aceste drepturi, CES caută măsuri politice și fiscale coerente care să stabilească aceste drepturi, atât la nivelul UE, cât și la nivel național. În acest fel, Guvernanța Economică Europeană (GEE) și procesul semestrial aferent ar trebui să realizeze această abordare bazată pe drepturi, oferită de PEDS.

Abordarea guvernării GEE a redus drepturile lucrătorilor de a duce o viață demnă după pensionare. Aceste drepturi au fost sacrificate pe altarul sustenabilității fiscale. Cheltuielile naționale pentru pensii sunt reduse, chiar dacă populația Europei îmbătrânește, iar acest fapt duce la reducerea acoperirii, eficacității și adecvării pensiilor. Scopul proiectului este să elaboreze și să promoveze conceptul de „îmbătrânire cu demnitate”, ca o prioritate în ceea ce privește abordarea GEE care se referă la „costurile îmbătrânirii”.

Acesta va identifica provocările sindicatelor în ceea ce privește drepturile și nevoile oamenilor și va dezvolta propuneri care vor asigura drepturi de pensie demne și vor susține sustenabilitatea fiscală.

¹ Vezi https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetaryunion/european-pillar-social-rights_en

Scopul rapoartelor naționale elaborate în această fază a proiectului este de a oferi sindicatelor de la nivel național sprijin expert pentru a contribui la implementarea în statele membre a PEDS și a Recomandării asociate a Consiliului European privind accesul la protecție socială² (Recomandarea). Acest demers este în contextul procesului prevăzut în articolele 17, 18 și 19 din Recomandarea de punere în aplicare, raportare și evaluare. Se stabilesc sarcini clare pentru statele membre pe care sindicatele doresc să le „reinterpreteze” în mod autonom și pe care vor să se bazeze pentru a contribui la proces din perspectiva sindicatelor, după cum se subliniază prin elaborarea expertă oferită prin raportul național.

După finalizarea acestui demers, rapoartele vor constitui, de asemenea, baza pentru faza finală a proiectului, elaborarea unui raport la nivel european care va sprijini participarea sindicatelor la dezbaterile la nivelul UE privind politica de pensii și emiterea de recomandări la nivelul UE. Scopul este acela de a alimenta dezbaterile privind acoperirea formală și eficientă și adecvarea prevederilor privind pensiile, ca o contrabalansare a abordării bazate doar pe sustenabilitatea fiscală a costurilor îmbătrânirii.

Acest document stabilește metodologia de elaborare a Rapoartelor Naționale bazate pe cercetările la nivel de țări efectuate de experții naționali. Rolul rapoartelor naționale, luând în calcul situația actuală din țările vizate, este următorul:

- În primul rând, stabilirea principalelor provocări (respectiv, deficiențe legate de drepturile și nevoile oamenilor), în context național, în relație cu accesul deplin la o protecție socială adecvată și eficientă, după cum sunt identificate prin răspunsurile din sondaj și prin analiza indicatorilor relevanți;
- În al doilea rând, elaborarea opțiunilor politice pentru a răspunde acestor provocări, identificate prin sondaj, schimburi cu sindicatele și, după caz, cu alte părți interesate, precum angajatorii și reprezentanții instituționali;
- În al treilea rând, elaborarea de recomandări relevante și practice - din perspectiva sindicatelor - pentru a sprijini contribuția sindicală la planurile naționale de acțiune menționate în Recomandare.

Proiectul oferă sindicatelor instrumente strategice, bazate pe cunoștințe, pentru a veni cu contribuții originale și relevante la planurile naționale de acțiune prin care se va implementa Recomandarea. Acest lucru le va crește capacitatea de influențare a procesului de elaborare a politicilor în cadrul GEE. Nu în ultimul rând, proiectul va identifica căile de implementare a obiectivelor PEDS și convergența sistemelor naționale, ținând cont de diferitele contexte naționale. Acest lucru va conduce la reechilibrarea abordărilor PEDS și GEE pentru elaborarea de politici, prin instituirea unei abordări bazate pe drepturi, care va asigura îmbătrânirea cu demnitate.

² Vezi https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2019.387.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2019:387:TOC

2. Rapoarte naționale

Rapoartele naționale se vor baza pe cercetările efectuate de experții naționali în asociere cu persoanele de contact naționale, care sunt numite de sindicatele participante. Aceștia vor furniza studii concise cu privire la provocările pentru o protecție accesibilă, eficientă și adecvată împotriva riscurilor pentru bătrânețe, inclusiv pentru lucrătorii cu relații de muncă atipice și angajații independenți. Un element crucial al rapoartelor îl va constitui recunoașterea completă a dimensiunii de gen în contextul acestor provocări.

Rapoartele vor include informații despre politica de pensii a țării, instituțiile sale de pensii și reformele recente, precum și date privind condițiile socio-economice și demografice. Acestea se vor încheia prin observații cu privire la potențiale acțiuni viitoare, care se vor concentra pe convergența ascendentă a standardelor de asigurare a pensiilor și inversarea paradigmei importanței între sustenabilitatea fiscală și demnitatea îmbătrânirii.

Schema necesară a rapoartelor naționale este rezumată în tabelul 1 (de mai jos) și expusă mai detaliat în anexa A.

Tabelul 1. Schița rapoartelor naționale
<p>În urma unui rezumat al problemelor cheie care au reieșit din cercetare și a recomandărilor principale, rapoartele naționale vor avea patru secțiuni, după cum urmează:</p> <p>Secțiunea 1. Contextul național: o descriere concisă a contextului național, cu informații relevante. Va fi pregătită de experții naționali, pe baza cunoștințelor existente și a cercetării documentare.</p> <p>Secțiunea 2. Provocări: principalele provocări (deficiențe înregistrate în raport cu drepturile și nevoile oamenilor) identificate de sindicate în contextul social, economic și al pieței muncii.</p> <p>Secțiunea 3. Reformele posibile: elaborarea, din perspectiva sindicală, a posibilelor reforme / intervenții politice în contextul social, economic și al pieței muncii, care ar putea aborda provocările identificate și pot contribui la atingerea obiectivelor Recomandării (în conformitate cu prevederile din articolele 17, 18 și 19)</p> <p>Secțiunea 4. Orientări și recomandări: Rezumatul propunerilor cheie de reformă ale sindicatelor, sub formă de recomandări adresate actorilor naționali și instituțiilor UE (care vor fi elaborate în coordonare cu expertul sindical)</p> <p>Anexe: Material mai detaliat, după caz.</p>

3. Metode de lucru

Rapoartele naționale se vor baza pe cercetările întreprinse de experții naționali, împreună cu persoanele de contact naționale desemnate de organele sindicale din țările selectate să fie incluse în proiect.

Cercetarea va implica:

- Cercetări documentare pentru analiza datelor existente, colectate din acțiuni anterioare desfășurate atât de partenerii sociali (de exemplu, ETUC Semester Toolkit), cât și de instituțiile europene (de exemplu, Programele naționale de reformă; Rapoartele de țară din Raportul de adecvare a pensiilor 2018; OCDE, etc. ;
- Sondajul care va fi realizat în cadrul Proiectului (vezi mai jos);
- Interviuri cu reprezentanți ai sindicatelor și, după caz, angajatori și reprezentanți instituționali; și
- Orice cercetare / analiză / elaborare suplimentară pe probleme legate de proiect care a fost deja întreprinsă de organele sindicale naționale și pe care au ales să le pună la dispoziție.

Sondajul este un element crucial în acest proces și va fi direcționat către sindicatele relevante prin intermediul persoanelor naționale de contact. Scopul sondajului este să depășească cadrul informațiilor despre sistemul de pensii al fiecărei țări, care este disponibil pentru experții naționali din sursele generale disponibile (cu care sunt deja familiarizați) și să obțină o cunoaștere mai profundă a perspectivei sindicale. Conținutul sondajului este rezumat în tabelul 2.

Tabelul 2. Schița sondajului național
<p>Secțiunea 1. Sistemul de pensii al țării: Opiniile mișcării sindicale cu privire la conținut și efectele așteptate asupra sistemului național de pensii a reformelor recente și a celor care sunt în prezent în dezbateră în ceea ce privește eficacitatea, adecvarea și durabilitatea acoperirii).</p>
<p>Secțiunea 2. Provocări actuale: Percepția sindicatelor asupra principalelor provocări socioeconomice și demografice care afectează prezentul și viitorul pensiilor, adică deficiențe în privința drepturilor și nevoilor oamenilor.</p>
<p>Secțiunea 3. Reformele posibile: Prioritățile sindicatului în ceea ce privește politica de pensii și strategiile necesare pentru atingerea pe deplin a obiectivelor privind acoperirea formală și eficientă și adecvarea prevederilor pentru pensii în viitor.</p>

Experții naționali și persoanele de contact naționale vor coordona colectarea informațiilor cantitative și calitative necesare din sondaj, interviuri și cercetarea documentară. Aceasta va constitui baza pentru raportul național, ce va include o evaluare expertă a potrivirii / nepotrivirii dintre obiectivele sindicale și practicile actuale în ceea ce privește acoperirea, eficacitatea și adecvarea pensiilor pentru lucrători și angajați independenți.

Colaborarea activă a persoanelor de contact naționale va implica, de asemenea, validarea raportului național și contribuția la elaborarea recomandărilor.

În conformitate cu cerințele de la articolul 17 și în urma Recomandării, și cu o metodologie CES consolidată pentru colectarea și elaborarea contribuțiilor sindicatelor, etapele metodologice ale cercetării vor urma următorii pași:

- Identificarea provocărilor în ceea ce privește nevoile oamenilor și deficiențele drepturilor;
- Furnizarea datelor ce vin în sprijin; și
- Elaborarea în consecință a vectorilor de politici, pentru a depăși provocările.

4. Indicatori

Indicatorii trebuie să furnizeze informații și dovezi comparabile cu privire la acoperirea, adecvarea și eficacitatea politicii de pensii pentru a veni în sprijinul evaluărilor realizate asupra situației actuale și pentru a monitoriza tendințele din domeniile prioritare. Aceștia trebuie să furnizeze pentru rapoartele naționale o evaluare realistă (în opinia sindicatelor) a problemelor majore care trebuie abordate și să măsoare impactul măsurilor luate pentru a face față impactului financiar al schimbărilor de politici demografice /ale pieței muncii /fiscale. Aceasta va include proiecții care să integreze durabilitatea și dimensiunile adecvării /acoperirii /eficacității, ținând cont de indicatorii legați de raportul de dependență economică, nivelul salariilor, calitatea muncii etc.

Având în vedere acest obiectiv, domeniile care trebuie acoperite de indicatori sunt următoarele:

1. Acoperire
2. Adecvarea
3. Eficiență
4. Piața muncii
5. Durabilitate

Indicatorii propuși sunt prezentați în detaliu în anexa B.

Datele utilizate ca indicatori vor fi disponibile dintr-o varietate de surse naționale și comunitare și ar putea fi nevoie să fie actualizate, cu proiecții acolo unde acestea sunt disponibile. Majoritatea sunt deja utilizate în anumite contexte de monitorizare a UE; în timp ce altele sunt utilizate pentru a se îndepărta în mod critic de setul de date al UE, în special cele utilizate pentru a studia sustenabilitatea financiară.

De asemenea, sindicatele sunt rugate, ca parte a sondajului descris mai sus, să specifice principalii indicatori despre care consideră că - în contextul lor național - identifică cel mai bine provocările naționale și sprijină propunerile de vectori de politici. De asemenea, trebuie să explice, cu exemple, care consideră că ar fi deficiențele indicatorilor, având în vedere cadrul național. Acest lucru ar putea duce la dezvoltarea, pe parcursul Proiectului, a propunerilor CES pentru integrarea panoului social (Social Scoreboard), precum și propriile instrumente de evaluare comparativă ale sindicatelor.

Anexa A. Schița rapoartelor naționale

Rapoartele naționale vor fi întocmite de experții naționali pe baza cercetărilor efectuate împreună cu persoanele de contact naționale. Rapoartele trebuie să urmeze forma stabilită de către sponsorii proiectului, așa cum se arată în tabelul 1 (a se vedea pagina 2 de mai sus). Există, de asemenea, cerința ca raportul să nu depășească 30 de pagini³, inclusiv anexe, dar este de așteptat ca, în practică, rapoartele să fie semnificativ mai scurte.

Având în vedere diversitatea sistemelor de pensii și diferitele etape ale dezvoltării politicii de pensii în cele 12 țări vizate, cei care pregătesc rapoartele vor decide, pe baza rezultatelor sondajului sindical, cum vor sublinia în mod adecvat diverse aspecte. În acest context, dimensiunea potențială a elementelor individuale ale unui raport național este indicată în tabelul A1. Încurajăm utilizarea anexelor pentru a include materiale mai detaliate. Acest lucru este foarte important pentru orientare în această etapă, iar rapoartele mai scurte sunt acceptabile, cu condiția să includă tot conținutul specificat.

Tabelul A1. Schița rapoartelor naționale		
Rezumat	Principalele probleme care au reieșit din cercetare și principalele recomandări	Până la 1 pagină
Secțiunea 1	Contextul național: O scurtă descriere a contextului național cu informații relevante	3 - 5 pagini
Secțiunea 2	Provocări: Principala provocare identificată de sindicate în contextul social, economic și al pieței muncii	3 - 6 pagini
Secțiunea 3	Reforme posibile: Elaborarea reformelor / intervențiilor de politici posibile care ar putea aborda provocările identificate și contribui la realizarea obiectivelor Recomandării	3 - 6 pagini
Secțiunea 4	Orientări și recomandări: Rezumatul propunerilor de reformă ale sindicatelor adresate actorilor naționali și instituțiilor UE (care trebuie elaborate în coordonare cu expertul sindical)	2 - 4 pagini
Anexele	Material mai detaliat.	Dacă este cazul.

Aceste elemente sunt prezentate, pe rând, mai jos.

Rezumat

Rapoartele vor începe cu un rezumat al principalelor probleme care au reieșit din cercetare și o prezentare a principalelor constatări și recomandări.

³ Echivalentul a 45 de mii de caractere, fără spații.

Secțiunea 1. Contextul național

Prima secțiune a rapoartelor naționale prezintă o descriere concisă a contextului național, cu informații relevante despre sistemele sale actuale de protecție socială și pensii, inclusiv despre modul în care au fost afectate de reformele recente. Nu este necesară o istorie detaliată a sistemului fiecărei țări. E suficient să fie furnizat contextul pentru următoarele secțiuni ale raportului și să fie suficient pentru ca cititorul să înțeleagă indicatorii propuși și discuțiile despre reformele potențiale.

Raportul nu trebuie să dubleze informațiile mai detaliate despre pensii, care sunt deja disponibile din alte surse autorizate, cum ar fi Rapoartele naționale produse de Comisie în Raportul privind adecvarea pensiilor din UE 2018, volumul 2⁴; OCDE, din Pensii pe scurt 2019⁵; rapoartele Rețelei de politici sociale europene (REPS)⁶; și evaluarea impactului CE. În schimb, scopul este de a selecta și sistematiza datele necesare pentru a sprijini secțiunile.

⁴ Link [aici](#)

⁵ Link [aici](#)

⁶ Link [aici](#)

Tabelul A2. Conținut propus pentru Secțiunea 1. Contextul național
Structura pensiei:
Abordarea națională a asigurării de pensii, care conturează rolurile respective pentru pensiile publice, ocupaționale și personale.
Acoperirea formală și eficientă din sistemele publice și ocupaționale pentru diferite grupuri, inclusiv pentru cei cu muncă atipică și cei care desfășoară activități independente.
Vârstele de pensionare legale și efective, cu o prezentare a oricărei strategii naționale de reacție la creșterea speranței de viață.
Implicarea sindicatelor în guvernarea pensiilor publice și ocupaționale.
Elemente de solidaritate și / sau împărțire a riscurilor în sistemele de pensii, inclusiv: <ul style="list-style-type: none">
• perioade de șomaj, îngrijire pentru copii, îngrijire medicală, îngrijire de lungă durată; munca grea, etc
• riscul de investiții, riscul de longevitate, etc, în sistemele publice și profesionale prefinanțate.
Finanțarea pensiilor:
Rolurile respective pentru pensii bazate pe solidaritate socială (pay-as-you-go) și pre-finanțate
Ratele de contribuție (angajatori / angajați, NSW, SE) și sprijinul de stat pentru finanțarea pensiilor (pensii publice, ocupaționale, private)

Legătura dintre prestații și fosta carieră în muncă / contribuții plătite prin sisteme publice și ocupaționale.
Rezultatele pensiilor din acordurile existente:
Formula pentru pensie (calculul prestațiilor, mecanisme de indexare)
Nivelurile de beneficii și ratele de înlocuire a veniturilor în sistemele publice și în schemele ocupaționale reprezentative.
Venitul minim la bătrânețe
Diferența de pensie de gen și principalii factori ai inegalității.
Tendențele pensiilor și reformele actuale:
Un rezumat al celor mai recente reforme și al celor examinate în mod activ.
Tendențele actuale ale ofertei, atât publice cât și private.

Toate aceste informații vor fi specifice fiecărei țări, cu accent pe aspectele cheie ale sistemului de pensii ale fiecărei țări, aspecte care reflectă preocupările sindicatelor naționale. Cu toate acestea, în timp ce măsura în care sunt abordate anumite probleme va depinde de situația națională, trebuie să se țină cont de următoarele orientări:

1. Subiectele prioritare identificate includ:

- Relația dintre adecvarea pensiilor și evoluția pe piața națională a muncii, cu accent pe calitatea și cantitatea muncii și lipsa integrării anumitor grupuri;
- adecvarea protecției oferite puterii de cumpărare a diferitelor tipuri de pensii în ceea ce privește costul vieții și alte nevoi de îmbătrânire, cum ar fi sănătatea și îngrijirea de lungă durată (oferite de stat gratuit? Accesibile? Și le pot permite?) și
- Caracteristici financiare și de durabilitate, inclusiv forma sistemelor, rolul și amploarea solidarității / împărțirea riscurilor / combinarea riscurilor și alocarea obligațiilor contributive între angajatori, angajați și impozitarea generală.

2. Trebuie să se acorde atenție, în toate rubricile, dimensiunii de gen, precum și tratamentului persoanelor care desfășoară activități independente și a celor care prestează muncă atipică.

3. Este necesară o referință adecvată la interacțiunea dintre politicile de pensii și problemele cruciale ale sănătății și îngrijirii sociale pentru persoanele în vârstă, deși orice detaliere pe aceste teme este în afara domeniului de aplicare al proiectului.

Secțiunea 2. Provocările

Viziunea CES pentru punerea în aplicare a Recomandării este de a acorda o acoperire formală și eficientă, precum și pensii adecvate tuturor lucrătorilor și lucrătorilor independenți. Acest lucru nu este încă foarte clar în mai multe state membre ale UE. Ideea este de analiza drepturile și nevoile oamenilor, evaluând

care sunt principalele probleme cu privire la acoperirea și adecvarea pensiilor. Scopul este de a evidenția provocările pentru atingerea acestor obiective (de exemplu, sărăcia în rândul persoanelor în vârstă, în special în rândul femeilor; un decalaj mare de gen în ceea ce privește pensiile; prestații de pensii inadecvate, determinate de locuri de muncă și salarii de calitate slabă; neindexarea pensiilor) și să furnizeze date și dovezi care să explice și să dea un caracter concret acestor probleme.

Problemele acestea vor fi încadrate ca provocări identificate de sindicate în contextul social, economic și al pieței muncii, iar această secțiune a raportului național va prezenta aceste provocări. Ar trebui să se concentreze pe acele aspecte care sunt considerate de sindicate ca fiind cele mai importante și se vor baza în mare parte pe rezultatele sondajului.

Deși fiecare raport va fi axat pe specificul țării, sugerăm ca această secțiune să acopere și să sistematizeze provocările și problemele precum cele prezentate mai jos. Lista nu este exhaustivă, fiind incluse probleme suplimentare în cazul în care sunt amintite de sindicate în timpul cercetării. Sindicatele vor oferi indicații cu privire la cele mai mari urgențe.

- Lacune în acoperirea formală;
- Lacune în acoperirea eficientă;
- Beneficii inadecvate;
- Discrepanțe în funcție de gen la pensie;
- Mecanism slab de indexare;
- Perspective inadecvate de pensii pentru noii intrați pe piața muncii;
- Transferul riscurilor către angajați;
- Fragmentarea protecției pentru bătrânețe, ca urmare a privatizării pensiilor;
- Integrare slabă a ocupării forței de muncă / salarii mici; și
- Lipsa oportunităților de a rămâne încadrat în muncă până la împlinirea vârstei (crescute) legale de pensionare.

Pentru fiecare provocare trebuie furnizate date (în măsura în care sunt disponibile), iar deficiențele legate de date / indicatori trebui să fie abordate și explicate.

Secțiunea 3. Posibile Reforme

Această secțiune va prezenta și va analiza viabilitatea propunerilor specifice de reformă care abordează provocările privind adecvarea, eficacitatea și acoperirea universală identificate prin proiect. Se va baza pe cercetările și discuțiile desfășurate în cadrul proiectului și va ține cont în mod necesar de specificul național, dezvoltându-se pe măsură ce lucrările vor avansa.

Următoarele probleme au fost deja identificate de către CES ca domenii problematice, care trebuie cercetate / acoperite în această secțiune a rapoartelor naționale, deși acest lucru nu trebuie să excludă și discutarea altor aspecte, în măsura în care acestea apar în faza de cercetare:

1. Raportul de dependență economică (trebuie făcută o distincție clară între dependența demografică simplă și cea economică - a se vedea Cartea albă privind pensiile a Comisiei Europene, capitolul 2.3.);
2. Spațiul fiscal pentru cheltuieli publice mai mari, acolo unde este necesar;
3. Puterea de cumpărare a pensiilor;
4. Corectitudinea și egalitatea contribuțiilor, adică a angajatorilor față de angajați;
5. Relația dintre protecția socială / piața muncii / negocierea colectivă / nivelul salariilor și remunerarea / calitatea muncii;
6. Structura și eficiența sistemelor de pensii;
7. Situația lucrătorilor care desfășoară activități independente (inclusiv falși lucrători independenți și cei dependenți / echitate / impozitare)
8. Adecvare pentru toți lucrătorii, indiferent de natura muncii lor, indiferent dacă sunt în tipuri de muncă standard; forme de angajare atipică; sau activități independente; tratamentul lucrătorilor în locuri de muncă precare și dificile;
9. Situația din perspectiva de gen; și
10. Vârsta de pensionare în raport cu demografia, vârsta de pensionare efectivă și angajabilitatea la vârste mai mari.

Tabelul A3 stabilește prioritățile CES pentru politica europeană de pensii, care oferă o bază pornind de la care pot fi abordate problemele expuse mai sus:

Tabelul A3. Priorități politice ale CES	
1	Stabilirea standardelor de adecvare și asigurarea respectării acestora, inclusiv beneficiile minime și păstrarea puterii de cumpărare a pensiilor
2	Îmbunătățirea integrării pe piața muncii și a calității muncii, pentru a permite acumularea efectivă a unor pensii adecvate, care să asigure standarde demne tuturor.
3	Rezolvarea impactului asupra pensiilor, prin măsuri care să abordeze diferența de salarizare continuă între femei și bărbați
4	Completarea lacunelor în accesul la protecția socială prin asigurarea unei acoperiri obligatorii formale în egală măsură pentru toți lucrătorii, inclusiv cei care desfășoară activități independente și cei aflați în muncă precară.
5	Asigurarea securității venitului cu scheme adecvate și adecvate, combinate cu politici active ale pieței forței de muncă și stimularea serviciilor publice de ocupare a forței de muncă.
6	Necesitatea transparenței ca factor în promovarea unei acoperiri ample;
7	Relația dintre politica de pensii, rolul și acoperirea negocierii colective și nivelurile de remunerare;
8	Asigurarea unei alocări adecvate și potrivite a cheltuielilor publice atunci când se ia în considerare costul real al inegalităților, pentru a oferi resursele necesare concretizării acestor drepturi.
9	Garantarea serviciilor de sănătate publică universale și de înaltă calitate, precum și a îngrijirilor accesibile pe termen lung, ca parte integrantă a sistemelor de protecție socială.

Această analiză din secțiunea 3 va identifica căile potențiale pentru implementarea obiectivelor PEDS și convergența sistemelor naționale, luând în considerare diferitele contexte naționale și dezbaterile specifice fiecărei țări. Propunerile vor trebui să respecte obiectivele Recomandării pentru a face sistemele de protecție socială mai inclusive, corecte, bazate pe solidaritate, adecvate, eficiente și capabile să facă față provocărilor pentru sustenabilitate.

În stabilirea gamei de reforme posibile, accentul ar trebui să se axeze pe aspecte generale, cum ar fi da că și cum acestea se abat de la obiectivele de acoperire formală și eficientă și adecvarea pensiilor.

Sindicatul vor furniza, de asemenea, contribuții cu privire la cerințele de durabilitate, care vor fi elaborate de experții naționali și vor trebui să fie luate în considerare pe tot parcursul analizei. Se va acorda atenție unor probleme cheie precum calitatea muncii, nivelurile de remunerare și tendințele salariale, raportul de dependență, corectitudinea obligațiilor contributive, impozitarea și alte aspecte. Ideea este că drepturile au întâietate, iar deciziile coerente cu privire la sustenabilitate trebuie să fie luate la nivelul corespunzător.

Factorii care vor trebui abordați în propuneri sunt:

- Modul în care acestea au impact asupra problemelor transversale legate de acoperire, adecvare și gen, în special pentru lucrătorii care au forme de muncă atipice;
- Furnizarea de informații (în măsura în care sunt disponibile) cu privire la resursele necesare într-un nou context narativ, despre creșterea mai incluzivă și rolul solidarității și al redistribuirii măsurilor la nivel fiscal;
- Explicarea viabilității politice a diferitelor opțiuni; și
- Explicarea concisă a propunerilor în sprijinul sustenabilității fiscale.

Scopul acestei secțiuni este de a evidenția factorii cheie de politică pentru convergență ascendentă și de a oferi sindicatelor ceva mai relevant și practic decât o simplă listă de dorințe. Este nevoie de instrumente strategice bazate pe cunoștințe pentru a aduce contribuții originale și relevante la planurile de acțiune naționale de punere în aplicare a Recomandării și pentru a crește capacitatea sindicatelor de a influența procesul de elaborare a politicilor și de a construi un nou cadru narativ pentru o creștere mai incluzivă. De asemenea, trebuie să se bazeze pe ceea ce rezultă din sondajul realizat și din cercetarea care îl însoțește, întreprinsă de experții naționali și persoanele de contact la nivel național.

Secțiunea 4. Orientări și recomandări

Aceste orientări și recomandări trebuie să rezume propunerile sindicale elaborate în contextul secțiunilor anterioare. Trebuie avut în vedere că acesta este un proiect sindical, iar obiectivul este de a oferi sindicatelor naționale instrumentele de expertiză necesare pentru a contribui la punerea în aplicare a Recomandării Consiliului în conformitate cu articolele 17, 18 și 19. Orientările și recomandările vor fi abordate împreună cu instituțiile naționale și după caz, cu partenerii sociali și alte părți interesate.

Acestea vor reprezenta cererile de politici ale sindicatelor naționale (așa cum au fost elaborate cu sprijinul experților naționali) care vor servi la atingerea obiectivelor recomandării.

Recomandările vor fi specifice fiecărei țări; vor reieși din cercetările specifice naționale; vor aborda pe scurt principalele provocări identificate în secțiunea 2; și vor oferi o scurtă explicație referitoare la căile de reformă propuse și elaborate în secțiunea 3. Raportul va explica modul în care acestea contribuie la acoperirea formală și eficientă, precum și la adecvarea și durabilitatea pensiilor pentru toți.

Orientările și recomandările nu trebuie să fie considerate drept o inițiativă unică, ci ar trebui să se bazeze pe atuurile existente oferite de către ofițerii naționali de legătură semestrială (TUSLO) și de setul de instrumente pentru Semestru realizat de CES. Scopul este de a stabili monitorizarea continuă a politicii de pensii și de a avea contribuții eficiente și în timp util.

Anexa B. Schița pentru indicatori
Dacă este posibil, toți indicatorii ar trebui să fie dezagregați în funcție de sex.
Acoperire:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Categoriile de lucrători și lucrători independenți care fac obiectul sistemelor de pensii: <ul style="list-style-type: none"> • Prin sisteme publice • Prin sisteme profesionale colective • Prin acorduri individuale legate de ocuparea forței de muncă   ✓ Procentul de lucrători și lucrători independenți care fac obiectul sistemelor de limită de vârstă: <ul style="list-style-type: none"> • Prin sisteme publice • Prin sisteme profesionale colective • Prin acorduri individuale legate de ocuparea forței de muncă   ✓ Extinderea și natura creditelor de contribuție ✓ Vârsta de pensionare <ul style="list-style-type: none"> • Vârste legale și efective • Distribuția vârstei efective
Adecvare:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rata de înlocuire: <ul style="list-style-type: none"> • Rata de înlocuire teoretică - A se vedea Nota 1. • Raportul de înlocuire totală - Vezi Nota 2. • Ratele efective (individuale) de înlocuire brute / nete   ✓ Nivel mediu brut / net al pensiilor plătite ✓ Pensii minime ✓ Decalajul pensiilor în funcție de gen și tendințe proiectate. ✓ Beneficii preconizate (pentru profilele de carieră) comparativ cu pragul minim de venit (sau cu pragul sărăciei relative) ✓ Nevoi pentru îngrijiri medicale nesatisfăcute raportate personal (peste 65 de ani) - A se vedea Nota. 3.

- ✓ Inegalitate de venit în rândul persoanelor de peste 65 de ani.
- ✓ Averele nete din pensii
- ✓ Riscul sărăciei în rândul celor de 65 de ani și peste
- ✓ Rata de privare materială în rândul celor de 65 de ani și peste
- ✓ Indicatori naționali (dacă este cazul) pe care experții naționali îi consideră utili.
- ✓ Indicatori privind tranzițiile între diferite stări de angajare și între niveluri de venit diferite peste indicatorii medii și punctuali.

Piața muncii:

- ✓ Rata generală de ocupare a forței de muncă (inclusiv / neincluzând ocuparea marginală acolo unde este disponibil)
- ✓ Rata de ocupare a grupului de vârstă 55-64 de ani (incluzând / neincluzând ocuparea marginală acolo unde este disponibil)
- ✓ Rata șomajului
- ✓ Durata vieții profesionale - A se vedea Nota 4.
- ✓ Tendințe în distribuția salariilor (inegalitatea veniturilor)
- ✓ Rata sărăciei în muncă
- ✓ Diferența de remunerare între femei și bărbați
- ✓ Ponderea salariilor în PIB

Durabilitate:

- Raport demografic de dependență pentru bătrânețe (65 de ani și peste față de grupul de vârstă 15-64 de ani)
- Numărul de ani de viață așteptat la 65 de ani (dezagregat în funcție de factori sociali și de sex)
- Speranța de viață în stare de sănătate bună (dezagregată în funcție de factori sociali și de gen)
- Raportul de dependență economică (pensionari + șomeri în raport cu persoanele ocupate) - A se vedea Nota 5.
- Anii medii de pensionare, în raport cu anii medii în activitate
- Cheltuielile de pensii publice ca pondere în PIB - brut / net; starea actuală + proiecții pe termen lung
- Cheltuielile cu pensiile publice ca pondere din PIB împărțit între cele:
  - * acoperite de contribuții
  - * acoperite de impozitarea generală
- Cheltuieli de pensii publice:
  - * Ca pondere din PIB pe cap de locuitor de 65 de ani și peste
- Cheltuieli de pensii private:
  - * Ca pondere din PIB (total)
  - * Ca pondere din PIB (pe cap de locuitor de 65 de ani și peste)

Note:

1. A se vedea OCDE, Pensii pe scurt 2019 pag. 31 și tabelul 5.6; și Raportul privind adecvarea pensiilor 2018 pag. 48 și următoarele.
2. Consultați Raportul privind adecvarea pensiilor, pag. 47 și următoarele.
3. A se vedea tabelul Eurostat sdg_03_60
4. Indicatorul duratei vieții profesionale a fost dezvoltat ca parte a strategiei UE 2020 privind ocuparea forței de muncă. Evoluția viitoare a numărului de ani de pensionare, în raport cu anii de angajare, este foarte relevantă pentru dezbaterile privind durabilitatea pensiilor. Există o deficiență-cheie în ceea ce privește indicatorul duratei vieții profesionale, așa cum este definit de Comisie: nu se face nicio distincție între perioadele de angajare și perioadele de șomaj - ambele sunt pur și simplu calificate ca făcând parte din viața profesională.
5. Comisia UE (2012), Carta albă. O agendă pentru pensii adecvate, sigure și durabile. Capitolul 2.3.